

Vitenskapskomiteen for mat og miljø
Postboks 222 Skøyen
0213 OSLO

Trondheim, 16.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15126

Saksbehandler:
Emma Erlingsson

VKM - Bestilling av oppdrag forskrift fremmede organismer

Risikovurdering av innførsel av maur til hobbyhold

Miljødirektoratet viser til samhandlingsavtalen inngått mellom Miljødirektoratet og VKM 14.02.2024, samt belastningsfullmakt for oppdrag til VKM på vitenskapelige vurderinger i 2025 og ber med dette VKM om å foreta en vurdering av risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold ved innførsel av ulike arter maur til privat hobbyhold eller omsetting til hobbyhold.

Bakgrunn for oppdraget

Miljødirektoratet har mottatt flere søknader om tillatelse til innførsel av en rekke arter maur til privat hobbyhold eller omsetting til hobbyhold. Det er totalt et stort antall, oppimot 100 forskjellige, omsøkte maurarter, som inkluderer arter med alt fra tropisk til boreal utbredelse, deriblant fra slektene *Camponotus*, *Crematogaster*, *Messor* og *Myrmecia*. Miljødirektoratet er kjent med at det er et stort utvalg av maurarter for hobbyhold på markedet ved internasjonal handel, et utvalg som overgår antallet arter som frem til nå er omsøkt.

Ved behandling av søknad skal Miljødirektoratet vurdere om den omsøkte organismen kan medføre risiko for uheldige følger for biologiske mangfold, jf. forskrift om fremmede organismer § 6. Dette inkluderer vurdering av om omsøkte arter evner å overleve og etablere seg i Norge. Vi mangler generelt nødvendig kunnskap om evne til maurartene til å etablere seg i Norge, og hvilke uheldige følger for det biologiske mangfold innførsel og hold av slike arter kan medføre.

VKM's vurdering av etableringsevne og mulig risiko for uheldige følger for biologisk mangfold vil utgjøre en del av kunnskapsgrunnlaget Miljødirektoratet bruker i sin beslutning av om artene kan tillates innført, eller om artene bør forbys eller unntas fra krav om tillatelse etter forskrift om fremmede organismer.

Oppdrag

Miljødirektoratet ber VKM om å:

- 1) Lage en oversikt over maurarter som enten er i handel eller i dag er hyppig brukt til hobbyhold, og arter som sannsynligvis vil bli tilgjengelig og brukt i nær fremtid. Utgangspunkt kan tas i liste over arter som det søkes tillatelse til innførsel for.
- 2) Vurdere om det er behov for å utrede på artsnivå eller om det er mulig å gruppere artene, foreslå eventuell gruppeinndeling, redegjøre for inndelingen og foreta videre vurderinger basert på den inndelingen der relevant.
- 3) Basert på resultatene fra punkt 2, for enkeltarter og/eller grupper:
 - a) Vurdere sannsynlighet for etablering i Norge i dag eller i framtiden ved innførsel av maurarter, inkludert beskrivelse av usikkerhet.
 - b) Vurdere risiko for uheldige følger for biologisk mangfold i Norge ved innførsel og hold av maurartene som kan etablere seg, inkludert beskrivelse av usikkerhet.
 - c) Vurderingene av sannsynlighet for etablering og risiko for uheldige følger skal inkludere hvordan fremtidige klimaendringer kan påvirke sannsynlighet for etablering respektive risiko for uheldige følger, og gjøres i et 10 års og i et langsiktig perspektiv.
- 4) Identifisere og beskrive mulige risikoreduserende tiltak, samt vurdere effekten av disse.
- 5) Vurderingene og grunnlagene for disse skal så langt som mulig foreligge i tabellform og gjøres tilgjengelig sammen med rapporten i digital form.

Juridisk bakgrunn

Naturmangfoldloven [NL/lov/2009-06-19-100](#)

Forskrift om fremmede organismer [SF/forskrift/2015-06-19-716](#)

Betingelser

Risikovurderingsrapporten skal skrives på engelsk med et norsk sammendrag. Publisering av rapporten gjøres i dialog med Miljødirektoratet. Vi viser for øvrig til samhandlingsavtalen mellom Miljødirektoratet og VKM.

Omfang: rapport [VKM Report og VKM Bulletin - Vitenskapskomiteen for mat og miljø](#)

Kontaktpersoner i Miljødirektoratet: Emma Erlingsson, Inger Mari Eggen

VKM - Assignment Order Regulation on Alien Organisms

Risk Assessment of Import of Ants from Europe for hobby purposes

The Norwegian Environment Agency refers to the cooperation agreement entered between the Norwegian Environment Agency and VKM on 14.02.2024, as well as the authorization for assignments to VKM for risk assessment in 2025 and hereby requests VKM to conduct an assessment of the risk of adverse effects on biological diversity from the import of various ant species for private hobby keeping and commercial purposes.

Background of the Case

The Norwegian Environment Agency has received several applications for permission to import a wide range of ant species for private hobby keeping or trade. In total, nearly 100 different ant species have been applied for, including species with tropical to boreal distributions, among them genera such as *Camponotus*, *Crematogaster*, *Messor*, and *Myrmecia*. The Norwegian Environment Agency is aware that the international market offers a large selection of ant species for hobby keeping, exceeding the number of species applied for to date.

In processing applications, the Norwegian Environment Agency must assess whether the organism in question may pose a risk of adverse effects on biological diversity, cf. the Regulation on Alien Organisms § 6. This includes assessing whether the applied-for species are capable of surviving and establishing in Norway. Generally, there is a lack of necessary knowledge regarding the ability of ant species to establish in Norway and the potential adverse effects on biodiversity that importation and keeping of such species may entail.

VKM's assessment of establishment potential and possible risks to biodiversity will form part of the knowledge base used by The Norwegian Environmental Agency in deciding whether the species may be permitted for import, or whether they should be prohibited or exempted from the permit requirement under the Regulation on Alien Organisms.

Assignment

The Norwegian Environment Agency requests VKM to:

- 1) Provide an overview of ant species that are either currently in trade or commonly used for hobby keeping, as well as species likely to become available and used in the near future. The list of species for which import permission has been applied may serve as a starting point.
- 2) Assess whether evaluations should be conducted at the species level or whether it is possible to group the species; propose any grouping, explain the rationale, and conduct further assessments based on the grouping where relevant.
- 3) Based on the results from the second point, for individual species and/or groups:

- a) Assess the likelihood of establishment in Norway today or in the future upon importation of ant species, including a description of uncertainty.
 - b) Assess the risk of adverse effects on biodiversity in Norway from the importation and keeping of ant species that may establish, including a description of uncertainty.
 - c) The assessments of establishment likelihood and risk of adverse effects shall include how future climate change may influence the likelihood of establishment and the respective risk of adverse effects, and shall be conducted with a 10-year and a long-term perspective.
- 4) Identify and describe possible risk-reducing measures, and assess their effectiveness.
 - 5) The assessments and their basis shall, as far as possible, be presented in tabular form and made available together with the report in digital format.

Legal Background

Nature Diversity Act [NL/lov/2009-06-19-100](#)

Regulation on Alien Organisms [SF/forskrift/2015-06-19-716](#)

Conditions

The risk assessment report must be written in English with a Norwegian summary. The publication of the report is done in dialogue with the Norwegian Environment Agency. We also refer to the cooperation agreement between the Norwegian Environment Agency and VKM.

Scope: report [About VKM Report and VKM Bulletin - Vitenskapskomiteen for mat og miljø](#)

Contact persons at the Norwegian Environment Agency: Emma Erlingsson, Inger Mari Eggen

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Inger Mari Eggen
seksjonsleder

Emma Erlingsson
rådgiver

Kopi til:
Ingvild Riisberg

Oslo